

Beletristica, sciintie, arte, viétia sociala, moda.

Pest'a Domineca 28 iuniu 11 iuliu	Va esti in fia-care domi- neca, cu portrete si alte ilustratiuni; ca premiu se dau tablouri pompóse. La fia-care numeru se ala- tura o cölla de romanu.	Pretiulu pentru Austri'a pe iul.—dec. 5 fl. pentru tablou 80 cr. Pentru Romani'a pe iul.—dec. unu galbenu, pentru tablou trei sfanti.	Nr. 26.	Cancelari'a redactiunii Strat'a lui Leopoldu Nr. 21, unde sunt a se adresá manuscriptele si banii de prenumeratiune.	Prenumeratiunile se potu face la tóte postele. Pentru Romani'a in libra- ri'a dloru Socecu et comp. in Bucuresci.	Anulu VI. 1870
--	--	--	------------	--	---	----------------------

La Crisian'a.

Crisiana, tíera de gele,
 Tu esti stéu'a vietii mele;
 Crisiana, pamentu de plansu,
 Tu esti dorulu meu nestinsu, —
 Tu speranti'a mea din visu,
 Ce cu farmecu mi-ai surisu!
 Candu me uitu la tine 'n cale,
 La frumseti'a valei tale, —
 De privescu la munti in susu,
 Sufletulu meu e sedusu,
 Se innaltia si tresalta
 De o fericire 'nalta.

Crisiana, tíera manósa,
 Multu esti scumpa si frumósa,
 Ca si-o dalba dî de maiu,
 Ca si-o particea din raiu.
 Ceriulu ti-sur de dulce,
 Crisiulu auru ti-aduce;
 Vâile-ti in florilate
 Inzestrate-su totu cu sate, —
 Si din fundulu codriloru
 Canta paserea sonoru.
 Josu in vale pe campia
 Hold'a este auria;
 Si satenii micu cu mare
 Toti se afla in lucrare,

Unulu ara, taia, sâpa,
 Altulu prinde pesci din apa,
 Dar toti canta si horescu,
 Toti au sufletu romanescu.
 Susu pe munti la codri verdi,
 Unde intre flori te pierdi,
 Crescu la umbra póme dragi,
 Smeure, capsuine, fragi.
 Capriór'a salta, sbóra,
 Ca si paserea usióra,
 Ér pastorii langa oi
 Canta gelnicu din cimpoi.
 Josu la vale, susu pe munti
 Numai cantece audi;
 Juni, neveste copilitie
 Toti intóna la doinitie,
 Si asié ti-mai horescu,
 Cátu si muntii 'ntinerescu,
 Paserile amutiescu,
 Si de dinsii se uimescu!
 Câ-ci cantarea din Crisiana
 Par câ-i vaetu orfana,
 Par câ-i numai totu suspinu,
 Sfasîa anim'a 'n sinu.

Crisiana, tíera sermana,
 Esti o gelnica orfana;

Esti ca 'n drumu o biéta salca,
Toti te taia, toti te calca.
N'ai unu tata, n'ai unu frate,
Ca sê-ti caute direptate,
Ér dusmanii se sporescu
Pe pamentulu romanescu,
Ma 'nea multi din fiii tei
S'au facutu vitregi si ei,
Si cu crudii au datu mana
Sê stinga viti'a romana.

Crisiana, tiéra de gele,
Tînt'a fericirii mele,
Esti o frageda mirésa
Dintre multe tieri alésa,
O mirésa fara mire
Ageru, verde si subtîre,
Tinerelu ca fetu-frumosu,
Si ca leulu curagiosu,
Ce ca stéu'a sê-ti lucésca,
Si pe urm'a stramosiésca
Calea sê ti-o otarésca
Si in bine si in reu
Sê fia vetavulu teu!
Ddieu sê-ti dea unu mire
Ageru, verde si subtîre
Care dulce sê te 'nspire
Cu iubire, fericire
Sê te duca la marire!

Iosifu Vulcanu.

Rosalba.

(Novela de E. M. Oettinger.)

(Fine.)

— Apoi atunci, scumpulu meu amicu, canele dtale scie totu atât'a câtu si dta.

— Elu este totu atâtu de pucinu atotuscioriu ca si mine, dîse Danielu Corradori, care prin acésta se simtiá ofensatu. Signora, me rogu de iertare, pentru câ noi — eu si canele meu — te-amu incomodatu pre unu minutu... Nici unulu din noi de acì inainte nu ti-va mai causá neplacere, dîse jesuitulu, si facundu o adanca plecatiune, se departà. — —

VII.

Debilitatea cea mai mare a Rosalbei crá superstitiunea ei. Superstitiunea este acea trista nebunía, care atribue objectelor celoru mai

neinsemnate o importantia supranaturala. Superstitiunea este acelu balauru inaripatu, care imple viéti'a nóstra cu o eterna nelinisee. Superstitiunea creédia demoni, spirite, cari arunca imaginatiunea nóstra in léganulu turmenteloru. Incungiurata de o céta de monstri inventati de ea in sa-si, ea ne aréta pe de o parte infernulu cu tóte supliciurile lui, pe de cealalta calea catra ceriu, care se póte rescumperá prin amulete, talismane si rosarie etc. Acelora, cari i-urméza, li promite a li descoperi prin ajutoriulu vergelei farmecatórie tesauere ascunse, a aflá pétr'a intieptiloru si a radicá velulu viitoriu-lui. Superstitiunea este sorgintea din care s'au nascutu fata'ismulu, ceticismulu, sacrificiele de ómeni, autodaféele si cea mai formidabila plaga a omenimei: fanaticismulu. Deja Plutarcu a dîsu, câ superstitiunea este unu reu cu multu mai mare decâtu necredinti'a.

Cine este in stare a enumerá tóte acele nebuníe pe cari superstitiunea voiesce sê ne faca sê le credemu? Unulu este nenorocitu déca unu tipu cade de pre parete; celalaltu se infioréza pana la mórte déca este elu alu trei-spre-diecelea la mésa. Éra unulu se sparia de vede ardiendu trei luminári; celalaltu se ingrodiesce candu vede dóue cutîte incrucisiate. O oglinda sparta, o sararitia restornata, o panc pusa pe dosu, tóte acestea li anuncia nenorocire. O femeia se imbraca in vestmintele barbatului seu, pentru ca sê póta nasce fara doreri; una alt'a se teme de camesiele cari sunt cusute vinerea, pentru câ aceste camesie voru avé nenorocirea d'a trage la sine pe acele creature pe cari unulu din belele spirite le numi „Neronii rochiiloru (fusteloru).“ Cinc-va póte sê bea pana se face ca unu burete, fara ca sê se imbete vre odata, déca inainte de a bé declaméza nestimatu versu:

„Jupiter his alta sonuit clementer ab Ida;“

si trebuie sê castige in tóte jocurile de carti, déca pórtá necontentitu la sine formul'a: „† Alba † aluy † abafroy † agera † procha“, scrisa pe pergamentu de vergina, cu sangele unui porumbu totu verginu cu cea mai tinera péna a unui corbu albu.

Câtu de mare dreptu are celu mai mare poetu de fabule, Lafontaine candu dîce:

„L'homme est de glace au verités,
Il est de feu pour le mensonge.“

„Omulu este de ghiacia in adeveru,
Elu este de focu pentru minciuna.“

Superstitiunea Rosalbei credea chiar si aceea ce erá mai incredibilu. Astfeliu ea credea, între altele, si unoru visuri sciute. Déca visá de morti, acést'a insemná nunt'a ce este aprópe, si visandu din contra despre o nunta, apoi se prepará spre o mare nenorocire.

In nóptea trecuta se visase ca fidantiata, cu rose albe in peru, si acestu visu, aparinti'a necunoscutului, si acea antipatia misteriósa ce o manifestase canele Paracelsu, a supra lui, implusera imaginatiunea ei cu mîi de presimtîri, cari nu-i lasau nice celu pucinu unu minutu de meditatiune liniseita. In acésta despusetiune iritata ea vedea in acelu strainu unu Nabobu indianu si, cu unu minutu mai tardîu, unu magu din Chin'a. Nu numise elu pe Siahululu din Persi'a de amicu alu seu si pe imperatululu din Chin'a de scolariu alu seu? Si nu declarase elu, cã voiesce sê mérga la Pecking spre a vindecá pe acestu din urma?

— Eu sum sigura acuma! eschiamá ea, marchisulu Teo este unu magu.

VIII.

Acelu barbatu, care suscitase in anim'a artei prim'a schintea de amoru, siedeá intr' unu micu cabinetu tapesatu cu plisa négra care, de si afara stralucea sórele, erá luminatu misteriosu de siepte lumine ce ardeau in candelabre (fesnice) masive de argintu. Pe tapetele de plisa figurau dóue capete de morti, între patru cruci purpurie, de a supra fia-carui-a ardea câte-o candela ce esalá o lumina palida verde. In mediu-loculu camerei, inaintea unei mese acoperite cu diferite aparate chemice, siedeá necunoscutulu, rediematu cu capulu pe ambele sale bracie. Elu citea intr'o carte antica „de secretis mulierum“, intr'o carte ce revelá tóte misteriele naturei femeiesci. Langa acésta jaceau alte dóue carti de farmecatoriá de a drépt'a „thesaurus thesaurorum“ si de a stang'a „magia amatoria.“ Tóte aceste trei carti coprindeau unu numeru insemnatu de mediulóce secrete, naturale si supranaturale, pentru a acitiá in anime caste flacar'a primului amoru. Unulu din aceste mediulóce suna:

„Ia o rosa alba si un'a purpuría; pune pe cea alba in vinu rosíu, ér pe cea rosia in vinu albu; lasa apoi sê stea rósele dóue díle, dóue nopti si dóue óre in stielele implute cu vinu; dupa aceea bé mai antáiu vinulu celu rosíu si mai tardîu pe celu albu; apoi grabesce la objectulu amorului teu, presentéza-i ambele róse si o róga sê mirósa din ele. De miróse mai an-

táiu pe cea alba, apoi te va iubi unu momentu si indata dupa aceea te va urí cu tóta ur'a sufletului seu; mirósa din contra mai antáiu pe cea rosia, apoi te va urí unu momentu, inse indata dupa aceea te va iubi cu totu amorulu sufletului seu.“

— Acestu mediulocu, eschiamá necunoscutulu, lu-voiu intrebuintiá, pentru cã elu este, din tóte câte mi-stau la despusetiune, celu mai pucinu periculosu pentru dins'a, pentru dinsa pe care o iubescu cu tóta nebuní'a animei mele imbetata de amoru. O! Rosalba, déca tu ai poté presimtí, cãtu de tare te iubescu acésta anima, cãtu de nemarginita este dorerea ce i causéza frumséti'a ta, tu ai avé pietate pentru acésta anima multu cercata si ai sacrificá voluntaru pe a ta, nu constrinsa prin magic'a fortia a unui talismanu cabalisticu.

Dupa aceea elu fece in pucine minute sê créscá dóue róse dintr'unu vasu de iaspisu ce erá implutu cu limu primitivu; un'a dintre róse erá mai alba decâtu néu'a cadíuta de curendu, cealalta mai rosia decâtu decurendu versatulu sange. Rupse apoi ambele róse si le puse in dóue sticle de cristalu, pe cari mai nainte le impluse cu aurulu si purpur'a celui mai nobilu mustu de struguri. Se uitá dupa aceea la orologiuulu seu.

In acelu momentu Corradori intra acompaniatu de pré eruditulu seu cane.

— E bine amice, díse strainulu, ce potu sperá?

— Ce este mai bunu, camarade, cã-ci Rosalb'a te iubescu....

— A marturisit'o? intrebá acél'a pré incantatu.

— Inca nu, dar canele meu a mirositu indata acésta. Nu este asié, Paracelse?

— Vau, vau! latrá canele!

— Daniele! pentru ce aceste prostie? Noi suntemu între noi! Erá Rosalb'a curiósa sê afle cine sum?

— Ea voiá sê afle acést'a de la mine si de la canele meu, cu ori si ce pretiu....

— Si ce i-ai spusu tu ci?

— Eu lasam canelui meu raspunderea la intrebâriile ei.

— Si canele teu?

— Se portá ca unu diplomatu....

— Ast'a va sê díca?

— Elu tacù.

— Elu a fostu fórte intieptu, díse necunoscutulu si netedí cu o amicía ironica capulu canelui, ale carui falce erau ocupate cu prinderea unei musce. — Dar acuma vorbindu se-

rioso, scii tu, Daniele, câ eu sum pré nenorocitu ?

— Nenorocitu ? întrebà jesuitulu plinu de mirare.

— Pentru câ aflându-me atât de aprópe de tînta, me simtiu turmentatu de remuscare. Aceea ce voiescu sê facu, mi-dîcu eu, este strigatoriu la ceriu si, totu-si, mi-lipseste forti'a de resistintia. Cugetandu la Rosalb'a, ide'a acést'a me imple cu o mîa de voluptâti si cu o miriada de temeri.

— Dara esti tu siguru de caus'a ta ?

— Din nefericire, prea siguru ! suspinà strainulu !

— Departéza indoielele tale ; eu nu vedu nice unu pecatu in aceea ce voiesci sê faci si ti-dau de pre acuma absolutiunea, déca ea te va poté liniscí.

Canele da din códa.

— Amiculu Paracelsu se pare a fi si elu de opiniunea mea. Du-te deci si fa aceea ce nu poti lasá. In puterea oficiului meu de ministru alu ceriului, eu ti-dau absolutiune deplina, dîse piosulu parinte, si si-puse macrele si flocósele sale mani pe capulu amicului seu, ce se uitá cu o privire crunta la pamentu.

Paracelsu se puse in dóue picioére ca unu soldatu care sta in linia, dá din profetic'a sa códa si latrá de câte-va ori tare.

Indata dupa aceea Corradori parasí pe amiculu seu.

IX.

Dupa ce trecusera dóue dîle, dóue nopti si dóue óre, necunoscutulu luà ambele róse farmecate si imbetatu de sperantia alergà cu ele la Rosalb'a.

Pe drumu elu se întrebà :

— Care din aceste róse va fi preferita ? Dorí-voiu eu sê fîa cea alba, dorí-voiu óre sê fîa cea rosia ? Egaléza unu minutu de amoru tortur'a unui eternu desfavoru ? Si ce este unu momentu de desfavoru pe langa fericirea unui eternu amoru ? In ros'a cea rosia jace fericirea mea !

Intrandu, elu i-presentà pe amendóue.

— Signora, nu retusá aceste flori, câ-ci ele sunt loial'a espresiune a celoru mai profunde sentimente ale mele.

— Ce rose minunate ! Ce nea dulce ! Ce sange inflacaratu ! Nice odata n'am vediutu dóue róse mai frumóse, dîse Rosalb'a, luà pe amendóue si mirosí mai antâiu pe cea rosia. Ceriule ce mirosu imbetatoriu ! eschiaunà dins'a.

— O ! uita-te, ros'a cea alba, jalusa de favorulu celei rosie, jace desfoiata la picioérela dtale.

— Dumnedieule ! dara ce devinu eu ? Mirosulu acestei rose me imple de ura si ingretiosiare. Du-te, fugi, miserabile, eu te urescu ! Privirea ta de vipera me inveninéza ; tu esti unu farmecatoriu, care sta in legatura cu spirite rele si care voiesce sê me nimicésca ca pe acéstá rósa alba ; apage, apage Satanas !

In acela-si momentu unu ventu tare inchise jalusele. Intr'o clipa orbitóri'a lumina a médie-dîlei se schimbà într'unu obscuru misteriosu.

Rosalb'a si-frecà ochii, câ-ci credea câ viséza. Farmecatóriele sonuri ale unei musice feerice flatatórie de simtiuri seduceau ametîtulu ei spiritulu într'o retiea de melodíe care i-implea fia-care fibra a esistintiei sale cu o voluptate dulce.

Din paretu, din plafondu, din pavimentu ea vedea a resarí unu floru de flori, cari transformau camer'a într'unu umbrariu, pre ale carui ramuri tacute unu coru de privegiatórie cantá psalmi inspirati de amoru, cari inflamau anim'a verginei si desceptau dormitand'a schintea a amorului si o acítiau.

Inaintea ochiloru ei cuprinsi de somnu esiau, din sinulu pamentului plinu de flori, cete dese de fee diafane, ce acompaniau pe harfe cu strune de auru imnele amoróse ale privegiatóriiloru.

Vergin'a se asiedià pe unu patu de flori de lotasu si de foie de róse. Printre obscurulu verde alu mirtiloru umbrariului lun'a si-reversá lumin'a sa argintîa a supra Rosalbei care se credea a se rediemá de anim'a palpitanda a iubitului seu.

Ca totu ce este frumosu in viétia, nice acestu visu nu durà multa vreme. Rosalb'a, care prin mirosulu rosei farmecate cadiuse într'unu somnu magneticu, pucinu dupa aceea se desceptà din umbrariulu seu de priveghiatória si din visulu seu feericu. Ea se simtiá cu totul schimbata, aruncata din ceriu pe pamentu. Ea cautá florile, feele si pe acelu barbatu ce o farmecase ; elu si totul inse disparuse si din fericirea acelu visu, in care ea avuse momentulu celu mai fericitu din viétia, nu i remasese nimica, decâtu unu simbolu alu fericirei perdute, aceea rósa desfoiata ce jacea la picioérela ei, ca o rea prevestitória.

Rosalb'a radicà ruinele ei, sarutà foiele acoperite de prafu si le udà cu róua de lacreme fierbinti. Serman'a rosa inse remase franta.

Locuinti'a lui Dickens (Boz) in Gads-Hill-Place.

X.

De la acelu visu dulce si fatalu, serman'a Rosalba, aseptá in tóta diu'a in tóta ór'a revenirea strainului, pe care, de si pacatuisé atátu de tare facia cu ea, începuse a lu-iubi acuma candu se vedea negrigita de elu, lu-iubiá cu tóta ardórea si ferocitatea primului amoru.

— Unde esti, iubitulu meu, ce te retiene d'a alergá in braciele mele? Te temi de resbunarea verginei ofensate? Vin'o la pieptulu meu, iubite! eu voiú sê-ti iertu tóte, tóte — câ-ci amorulu nu póte tiené manía. Grabesce, grabesce, amantulu meu, a-mi daruí lumin'a ochiloru tei si balsamulu consolatiunei tale; câ-ci ce este viéti'a mea fara tine? O dî fara sóre, unu ceru fara azuru, unu ochiu fara lacreme! Vin'o iubite, câ-ci langediescu de dorulu sarutârilor tale ca o frundia vestedînda de dorulu róuei datatórie de viétia. Grabesce, grabesce, nu lasá sê te chiamo in desiertu unu amoru ce te ascépta doiosu!

Trecù o septemana, trecù o luna si trecù unu anu. Langórea, amorulu si desperarea Rosalbei crescea din dî in dî. Ea conjurá ceriulu si infernulu pentru ca sê-i redea animei sale pe iubitulu ei. Ea plangea, implorá si blastemá; dara nice Dumnedieu nice diabolulu nu avea pietate pentru dins'a.

Necunoscutulu erá si remase necunoscutu.

XI.

Rosalb'a, care plangea diu'a si nóptea, inaintá cu pasi rapedi catra realizarea funestei sale presimtîri. Medicii ce o visitau, declarara unisonu, câ ochii ei au ajunsu la punctulu de a orbí, déca nu va terminá cursulu lacremeloru sale. Pentru a crutiá debilizii sei ochi, nu i-erá permis nice a cetí nice a desemná. Astfelu erá abandonata, singura cu dorerea si desperatiunea sa; si vedindu câ rogatiunile si lamentatiunile ei remanu neascultate începù a blastemá provedinti'a.

— Ceriulu nu voiesce sê me asculte! eschiamà ea; e bine, asculta-me tu, rege alu infernului! Eu ti-venu corpulu si miserabilulu meu sufletu, déca tu mi-vei imprumutá unulu din ochii tei ce strabatu cu lumin'a loru in tóta lumea; pentru ca cu ajutoriulu acestui ochiu sê potú descoperí pe lasiulu perfidu sub ori ce masca si in ori care unghiu alu pamentului s'ar fi ascunsu, sê-lu reafiu între milióne de ómeni pentru ca se-mi potú resbuná. Se-mi resbunu? repetí ea si începù a plange amaru.

Se-mi resbunu eu, a supra aceluia pe care lu-iubescu cu o ardóre ce nu se póte terminá nici odata? Diavole! imprumuta-mi ochiulu teu, voiescu sê-lu cautu si se-mi resbunu prin amoru, prin unu amoru eternu. Diavole! déca poterea ta nu este chimera, aréta-mi, ce poti.

Indata dupa aceea ea adormí. In visu i-aparù acelu spiritu reu, alu carui ajutoru luceruse ea.

— Rosalba! strigá diabolulu, care i-apesá anim'a ca unu alpu.

— Ce voiesci? suspinà visatória.

— A-ti realisá dorinti'a, a-ti imprumutá unu alu treilea ochiu, unu ochiu de dracu. Cu ochiulu acest'a tu vei fi in stare a vedé totulu ce se intempla inapoi'a ta, ce nu este in stare sê védia nice unu moritoru. Acestu ochiu va fi totu-de-un'a desceptu si va devení tortura infernala pentru tine; câ-ci prin elu tu vei vedé lucruri atátu de grozave, incátu sangele ti-va inghiaciá in vine, perulu ti-se va ridicá ca o cóma si sufletulu teu disolvatu in mîi de spaimentâri, va tremurá si va bate ca in diu'a d'apoi.

Ochiulu dracului, pe care lu-vei portá de ací inainte pe gátu, ti-va numerá fia-care secunda a vietiei tale si te va turmentá pana in momentulu din urma; câ-ci numai inórtea va fi in stare a-ti inchide si pe alu treilea ochiu. Descépta-te acuma fiic'a lui Luciferu si ti-incepe nóu'a viétia plina de suplicie.

Diabolulu disparù. Rosalb'a Carriera se desceptà. In mediuloculu gátului, in loculu acelu semnu negru ardiotoriu, ea simtiá acuma esistenti'a unui ochiu, alu carui focu se parca câ i-arde carnea gátului seu asemenea unui carbune ardiotoru. Prin ochiulu acest'a ea vedea o hora désa de gnomi si de aparintie cari larmuindu, siuierandu, batjocorindu si plangundu, i-incungiurau patulu, i-scoteau somnulu din pleópe. In fia-care din aceste spirite infernale ea vedea pe amantulu ei care i-se ringea batjocorindu-o si care se parca a ride cu o bucuría satanica de supliciurile animei ei. In vine i-inghiaciá sangele; sudóre rece ca ghiaci'a i picurá de pe fruntea incaldíta de friguri, perulu i se radicá asemenea unei cóme.

Ea potea inchide doui ochi, pe alu treilea inse nu, si totu ce vedea prin elu, i implea spiritulu cu mîi de turmente cari lu-desolvau cu totulu. Rosalb'a erá nebuna. — — — — —

— — — — —

— — — — —

Dara in nebuní'a ei ochiulu seu cautá

diu'a si nóptea pe iubitulu seu pe care inca totu lu-iubiá cu tóta ardórea amorului seu, pe care lu-aflá pretotindenea, fara ca sê-lu póta retiené; care de pretutindinea disparea ca o fantóma mincinosá, care se jocá unu jocu satanicu si cruđu cu anim'a ei langedînda de amoru.

Cu ochiulu diavolescu ea vedea, cum ingratulu si-petrecea cu alte femei ce erau de o mîia de ori mai tinere si mai frumóse decátu serman'a rósa rupta, si cari stropeau, in plagele sangeratóric ale animei ei, amat'a de amoru, rodietoriulu veninu alu jalusiei, aducandu ast-feliu la desperatiune pe miser'a creatura. In acésta stare a unei nebuníe obscure, ea ajunsse o cruda etate de optu-dieci si doui de ani.

In nóptea premergatória mortii sale, ochiulu ei alu treilea descoperí in un'a din acele mocirle ardietóric ale infernului o caricatura satanica pe care, dupa disparerea neloialului seu tradatoriu, in desiertu o cautase. Langa acestu infamu se scaldá in puciósa ardietóric unu cane negru cu ochi schinteitori.

Erá Corradori si canele lui

— Jesuitule, strigá nebun'a, de cincideci de ani te cautu in tóte unghiurile lumii pentru ca sê te rogu in numele tuturor santiloru ceriului si in alu tuturoru draciloru din iadu si sê te conjuru sê mi-spuni, déca ai cunoscutu pe acelu strainu ce mi-a frantu anim'a.

— L'am cunoscutu, respunse jesuitulu.

— Numesce-mi pe acelu barbatu pe care l'am iubit u atátu de fierbinte, numesce-mi-lu pentru ca sê-lu potu blastemá in ultimulu meu momentu de viétia.

— Elu este unu conte si se numesce Saint-Germain.

— Blastemulu meu a supra lui!

— Infortunat'o, tu blastemi pe propriulu teu parinte!

Paracelsu incepù a latrá infioratoriu; Rosalb'a si-recomandá misericordiei ceresci sufletulu, si morí esprimendu cuvintele:

— Parintele meu in ceriuri, iérta-me!

In 28 fauru 1757 Rosalb'a fu inmormentata in cea mai profunda linisce.

XII.

Dara inca si asta-di sunt admirate in galeri'a de la Dresda 157 de portrete, prin care infortunat'a, órb'a si nebun'a Rosalba Carriera s'a facutu nemoritória pentru eternu.

I. G. Baritiu.

Doine si hore poporale. *)

I.

D'ai fi bade unu romanu,
Ti-asiu portá dragost a 'n sinu;
Dar nu esti de legea mea,
Ne-omu iubi de ne-omu poté.

II.

Bére-asiu vinu cu mînta crétia,
M'asiu culcá la mandr'a 'n bratie;
Bére-asiu vinu cu rosmarinu,
M'asiu culcá la mandr'a 'n sinu.

III.

Plói'a plóua, iérb'a cresce,
Dorulu mandrei me topesce;
Plói'a plóua, iérb'a 'nspica,
Dorulu mandrei reu me strica.

IV.

Cine m'a datu dorului,
Aiba cas'a cucului
Si odihn'a ventului
Si més'a vulturelui.

V.

Dorule, pare cá scéi,
De tu totu la mine vfi;
Dorule, pare cá vedi,
De tu totu la mine siedi.

VII.

Vai de mine, cum asiu mere
Sér'a la gura cu miere;
Vai de mine, cum m'asiu duce
Sér'a la guritia dulce!

VIII.

Drag'a mea, lele Ióna,
Faci'a ta-i ca o icóna;
Drag'a mea, lelitia Flóre,
Faci'a ta-i ca de vióre;
Ochii tei si tóte mi-placu,
Sprancele mórte mi-facu.

Culese de

Ionu Muresianu,
invetiatoriu in Maramuresiu.

*) Din giurulu Sesarmului (satu romanescu in Ardealu, in cott. Solnoculu-Interioru, aprópe de Some-siu si de calea lui Traianu ce trece de la Beclénu catra riulu Sfeului); in apropiarea lui se vedu si adi nisce ruine, cari ni dau a scéi, cá aci a trebuitu sê fia in timpii vechi o cetatiuia.

SALONUL.

Conversare cu cetitóriele.

— Parisu 30 juniu. —

Cu acésta ocaziune dati-mi voi'a a vi comunicá cãt -va noutãti, cari credu cã ve intereséza.

Pecandu erá atãtu de simtãta lips'a unei bibliotece romane in Paris, atãtu pentru numerós'a colonia a studentiloru romani de aici, cãtu si pentru strainii cari aru dorí a cunósce mai de aprópe si a se ocupá cu literatur'a si mai alesu cu istori'a nóstra natiunala, aflãmu cu multumire cã s'au luatú mesurele necesarie pentru a se deschide bibliotec'a romana, care esiste deja la capel'a romana de aici, dar care spre desavantiagiulu nostru stá inchisa pana acum.

Acésta biblioteca a fostu intemeiata de Romanii esilati la 1848, impreuna cu alti particulari cari se aflau pe atunci aici, guvernulu de astadi a luatú totuodata mesure pentru a o ameliorá si a o mai adauge.

Cu acésta ocaziune junimea romana de aici s'a decisu a formá o societate, atãtu de multu dorita pana acum, alu carei scopu va fi a intarí intre dñsii concordi'a si infracãtia, si prin cultivarea literaturii, artei si istoriei nóstre, si prin punerea in relatiuni cu societãtile de acésta natura ale studentiloru de la alte universitãti, departe de sinulu patriei, a conservá nestinsu, a nutrí si a latí foculu simtiemintelor romanesci, si alu evangeliului nostru natiunali, alu Romanismului.

Neaperatu un'a din primele detorie ce si va impune acésta societate, va fi a si-aduce ofertele sale numitei bibliotece, cum voru face, speramu si alti particulari romani ce se afla aici.

* * *

Acum ceva din noutãtile franceze de aici. Déca mi-ar permite spatiulu asiú dorí a vi comunicá ceva mai pe largu despre o descoperire interesanta, facuta in primaver'a acestui anu in Paris. Dar astadata s'o semnalãmu in câte-va cuvinte. Este vorb'a de amfiteatrulu romanu, séu de arenele Parisului, descoperite cu ocaziunea sapãrii pentru facerea unui edificiu, in aprile trecutú, in strad'a Monge, pe cost'a colinei santei Genevieve; descoperire de mare importantia pentru istoria si archeologia.

Acestu circu de gladatori forméza adi cele mai vechi ruine ale Parisului, mai vechi si decãtu Termele lui Cesare din gradin'a museului de la Cluny. Se potú vedé intr'insulu locurile ocupate de Gali, si pietrele ce pórtã initialele loru. S'au descoperitu colorile cu cari erau zugravite galeriele; se vedu coliviele de fieru in cari erau inchise animalele selbatice, destinate a devorá in amfiteatru, in faci'a publicului, victimele omenesci ce li se puneau inainte, obiceiú paganu, ale carui urme cugetu cã se potú recunósce bine in luptele tauriloru ce sunt in usu in Spani'a pana astadi.

S'au aflatu in acestu circu câte-va schelete omenesci, de barbati si femei; cine scie, póte voru fi fostu nesce martiri din primele epoche ale crestinismului. S'au mai aflatu inca resturi de arme, monete, ornamente femeiesci s. a. Saparea se va continuá inca; o mare parte a circului e inca ingropata sub colina.

E de insemnatu zelulu cu care se ocupa France-

sii pentru conservarea acestoru pretióse resturi ale anticitãtii. Nu numai s'au datú adrese imperatului si adunãrii legislative pentru acestu scopu, dar Societatea franceza de numismatica si archeologia a facutu si mai multu: a luatú iniativ'a unei subscriptiuni publice, adresandu-se totu odata la 200 de societãti archeologice ale Franciei, si la toti amicii anticitãtiloru natiunale, ca sê vina in ajutoriu pentru salvarea acestui pretiosu monumentu alu istoriei franceze.

Dar monumentele istoriei romane? Dar numerósele ruine ale gloriei nóstre trecute, de cari este plina frumós'a dar nefericit'a patria a Romaniloru? Óre noi candu vomú poté ingrigí cu atãta pietate de aceste móste ale natiunalitãtii nóstre, de aceste scumpe remãsãtie ale trecutulu nostru, cari au inceputu a inavutí museele straine, séu cari stau inmormentate? Ah, dar Romanii au a-si rescumperá mai antãiu natiunalitatea si patri'a loru, care este intréga o mare ruina.

* * *

Inca o noutate din capital'a rasei latine, si voiú terminá.

Voiú sê vorbescu de statu'a lui Voltaire.

Dóue evenimente mari va avé seclulu alu XIX-lea a numerá in analele sale, dícea intr'o dí unu studentu la mésa, fiindu vorb'a despre conciliu: Deschiderea canalului de Suez si infalibilitatea papei.

Francesii totu-de-un'a au iubitu pe Voltaire, ca pe unulu, cari i representá mai bine, care este personificarea caracterului loru natiunali. Dar in faci'a celoru ce se intempla astadi in sinulu clerului catolicu, ei au alicsu momentulu pentru a onorá suvenirea marelui scriitoriu, revocandu umbr'a lui, ca sê proteste de nou in contra absurditãtii, abuseriloru si tiraniei.

Statu'a lui Voltaire, o statua de bronzu facuta cu midiloculu unei subscriptiuni natiunale, precum ni spunu diuariile de aici, va infrumsetiá in curendu un'a din cele mai de frunte piatie ale Parisului.

* * *

In scurtu veti avé unu corespundinte din Germani'a. In juliu viitoriu, plecu la Berlinu.

Multe salutãri!

M. Strajanu.

Curierulu modei.

— Pest'a 7 juliu. —

Suntemu in sesonulu mortu, in moda nu se intempla nimica mai importantu. Din asta cauza nu reportaramu nici noi nimica despre moda in ultimii numeri ai nostri.

Acuma dar sê scriemu cãt -va síre despre toaletele observate in balurile de véra.

Avemu sê inregistrámu cu placere, cã simplitatea este ceea ce predomnesce in toaletele de véra a damelor mai culte. S'epurile disparura de totu. Vestmintele se facu mai alesu din moll albu, gazir si mosambique. Tóte aceste sunt usióre materie de véra, cari se potú portá si diu'a.

O frumosica sucna de metasa, de a supra acesteia unu vestmentu de moll, decoratu cu ineretîture tivite, pe maneele large si lunge o lata ineretîtura de din-tele; éta celu mai placutu vestmentu de balu, — nu numai pentru fete tinere, ci si pentru neveste si femei mai inaintate!

Se intielege, câ aceste din urma au sê scia bine, ce felu de colori li sunt loru permise de portatu, si cu cari colori se deosebescu dinsele de cele mai tinere.

Intr'unu vestmentu de moll albu ve poteti presentá in ori ce balu de véra, providiendu ineretîturele, tunic'a si spacelulu — cu decoratiuni colorate, si punendu o mica floricea intre vuclé.

Afara de moll-ulu albu, in tóte salónele de moda gasimu o multîme de alte materie usóre si ieftine, incâtu alegerea nu póte sê fia neplacuta.

Despre vestmintele de caletoritu insemnâmu, câ acele — din contra — incepu a fi decorate fórté lucosuros. E de prisosu sê amintimu, câ acésta moda nu coresponde scopului, pentru aceea nici nu vomu continuá a descrie unu ascmenea vestmentu.

CE E NOU?

* * (Numerulu presinte) e ultimulu, care mai apare in semestrulu acest'a. Ne rogâmu dara de renouirea grabnica a prenumeratiuniloru, câ-ci numerulu vítoriu nu se va tramite, decâtu numai acelora carii si-au renouit abonamentulu. Cu numerulu vítoriu se va incepe si publicatiunea grandiosulu romanu intitulatu: „Cavalerii noptii“, a supra caruia tragemu atentiunea onorab. publicu cetitoriu. La revedere in nrulu vítoriu!

* * (In caus'a teatrulu natiunálu.) Comitétulu alesu de inteliginti'a romana din Buda-Pesta pentru compunerea proiectulu de statute spre infintierea unui fondu de teatru natiunálu, a tîenutu in septeman'a trecuta mai multe siedintie, in cari s'a desbatutu si votatu unu proieptu alu seu. Lu-vomu publicá in numerulu vítoriu, ca de timpuriu sê-lu póta cunósce toti accia, carii se intereséza de acésta cauza importanta!

= (Dlu deputatu Alesandru Mocioni) vigurosulu apertorulu alu causelorú nóstre natiunale, tîenù, in siedinti'a de la 2 julu st. n. a camerei pestane, unu discursu din cele mai celebre in favorulu autonomiei municipale, demunstrandu cu argumente si date poterice, câ sistemulu si guvernulu parlamentaru, *necontrolatu* si *necompletatu* prin o adevérata autonomía si libertate municipale, degeneréza neaperatu in unu sistemu si guvernulu de partita, supusu — nu legiloru si dreptulu — ci numai spiretulu si intereselorú majoritáti parlamentare; pre candu interesele cetatiuniloru. ce nu facu parte din majoritatea parlamentara, romanu lipsite de ori-ce garantia. Pentru asigurarea acestorú interese, dlu Al. Mocioni cere autonomía adevérata pre sém'a municipieloru; cere, ca municipale sê se constituie pre basea sufragiulu universalu; combate dreptulu virilu, care nu este alta-ce decâtu unu privilegiu injustu, care asecura dominatiunea averei a supra inteligentici, dominatiunea materiei a supra spirelulu; precandu dominatiunea cea mai naturala, justa si salutara este a spiretulu a supra materiei. Numai inteligenti'a sustienuta si preferita prin egalitate si libertate perfecta, va poté asigurá ordene durabila si

prosperare intelectualá si materialá in ori-care statu din lume. Amu trece peste sfer'a competintiei fóiei nóstre, daca amu voii sê resumâmu intregu cuprinsulu celebrulu discursu alu dlui Al. Mocioni; insemnâmu numai atâ'ta, câ elu forméza época in discussiunile parlamentulu Ungariei; ast'a o recunoscu insi-si contrarii nostri politici, ei insi-si scriu panegirice la adres'a dlui Al. Mocioni, proclamandu-lu de oratoru mare si de politicu genialu, care face onóre natiunei sale. Simtîmu bucuria si mangaiare sincera avendu ocasiune sê inregistrâmu asemene date onorifice din viéti'a parlamentara a unui june deputatu romanu, precum este dlu Al. Mocioni, si-lu felicitâmu din inima, dorindu, ca frumósele lui talente sê aduca multu bine pre altarulu prosperitáti natiunei romane!

= (Venerabilulu parinte dr. Iomú Vancea) metropolitulu romanu de Alb'a-Iulia sosì in 4 julu st. n. la Pest'a si trase la otelulu „Frohner“, insocitu de on. dnu Victoru Mihali. Salutâmu cu bucuria in medilocu nostru pe energeticulu si sincerulu apertorulu alu beserice romane gr. cat. si sperâmu, câ zelulu si energ'ia lui romanésca nu voru concede, ca acésta beserica multu cercetata sê fia umilita nice de contrarii ei d'acasa, cari, dupa cum audîmu, au facutu si sunt gata a face tóte pentru a impededá concessiunea pentru tîenerea congressulu romanu gr. cat. — Parintele Iosifu Papp Szilágyi inca s'a rentorsu de la Rom'a.

* * (Noulu procesu de presa) alu „Federatiunii“ se va pertractá la 18 julu inaintea curtii juratiloru din Pest'a.

* * (Hymen.) Dlu Vasiliu Dumbrava, profesorulu in institutulu corectoru din Gherl'a, si-a incredintiatu de fíitória socia pre domnisiór'a Veronica Moldovanu. — Dlu Constantinu Lazaru, jurasorulu in prefectur'a Carasiu, si-a incredintiatu de socia pre domnisiór'a Sidoni'a Pesteanu, fic'a parintelulu protopopu din Lugosiu. — Ceriulu sê-si reverse darulu a supra parechiloru fericite!

Literatura si arte.

‡ („Gur'a Satulu“) in semestrulu vítoriu nu va mai aparé sub redactiunea lui Iosifu Vulcanu. Fostulu redactoru s'a departítu de cetitorii sei in nrulu din septeman'a trecuta. De acuma inainte redactorulu „Gur'e Satulu“ va fi dlu deputatu dietalu E. B. Stanescu.

= (Teatru natiunálu.) Aprópe la inchiarea fóiei nóstre primiramu din Sabíiu câte-va raporturi despre representatiunile dlui Millo Ni pare rou, câ n'avemu locu decâtu numai pentru unu scurtu estrasu. Marti, 28 junu st. n. s'a represintatu „Boierii si tieranii“, vodevile natiunálu in 2 acte de dlu Millo, music'a de d. Flechtenmacher. La finea acestei piese s'a esecutatu cu multu spiretu o hora, care fu repetita intre aplausele publiculu. Apoi urmá „Hersculu buccégíu“, cantioneta comica de dlu Alesandru, esecutata de dlu Millo, care documentá si de asta-data, câ dsa e unu mare artistu. — Vineri, 1 julu st. n., s'a jocatú „Zuliavidi“, comedía in unu actu de dlu Alesandru; apoi „Ciobanulu romanu“, cantioneta de dlu Millo, si in fine, „Paraclisierulu“, care este un'a dintre cele mai viue marturie ale talentulu celebrulu nostru artistu Millo. — Cielulu represintatiuniloru din Sabíiu se inchiá cu „Giianulu“, drama natiunala de dlu Millo. Dnii

actori si dnele actrice, ce se ar-tara pentru ultim'a óra pre scen'a Sabfiului, fure intemp nati cu flori si aplause din partea publicului, si osebitu dlu Millo stetea sub o ploia de cunune si buchete. In acésta piesa, ca si in celelalte, dd. Millo, Mincu, Alesandrescu I si II, dómn'a Alesandrescu II si dsiórele Constandinescu si Senti reprodusera cu succesulu celu mai stralucitu rolurile loru, asié, cátu nu e de miratu, cá intregu publiculu erá incantatu. — De la Sabfiu dlu Millo, cu societatea sa, va trece la Orastía, d'acolo la Clusiu, la Oradea-mare, la Aradu, la Lugosiu, la Caransebesiu si in fine, la Pest'a. Fratii nostri din Bucovin'a voru avé numai in anulu venitoriu fericirea d'a vedé in mediloculu loru pe dlu Millo.

Contribuiri si oferte

in favorulu teatrului natiunatu.

Nadlacu, 21. juniu 1870.

Frate Vulcanu!

Vinitulu curatu alu balului arangiatu in Nadlacu la 28. fauru a. c. in folosulu fondului teatrului natiunalu romanu de dupa cum arata socót'a alaturata face 102 fl. 42 cr. v. a. care suma cu onóre strapunendu-ti-o pentru inducere in perceptiuni si spre fructificare, te rogu cu o cale sê ai bunetate a da locu socotei alaturate in numerulu urmatoriu alu „Familiei“ din respectu celu datorimu marinimosiloru contribuitori.

Poi-mane adeca Joi in 23. juniu a. c. de ni va favorisá timpulu ne-amu angagiatu la arangiarea unei petreceri juniale in padurea din apropiarea Nadlacului totu in folosulu fondului teatrului natiunalu. S'au facutu deja invitári numeróse, si in casu de va fi unu timpu favorabilu, ne potemu asceptá la concursu indestulitoriu. Despre resultatu nu voiu intardiá a te insciintiá. Remanu

alu teu stimatoriu
Mihaiu Sierbanu,
jude cerc.

Socóta

despre venitul si spele balului arangiatu in Nadlacu la 28. fauru a. c. in folosulu fondului teatrului natiunalu romanu.

I. Venitulu.

La casa a incursu de la dnii Georgiu Petroviciu notariu din Pecic'a rom. si Ludovicu Friedmann arend. de regalie din Nadlacu cáte 5 fl. v. a.; de la dn'a ved. lui Urosiu Mudrity, si ved. lui Davidu Lutiai din Nadlacu cáte 3 fl. v. a.; de la dnii Mihaiu Chicinu docinte, Georgiu Sierbanu preotu gr. or., Vincent. Marcoviciu preotu gr. or., Sams. Lugosianu docinte, Teod. Petianu tut. orf., Const. Siandoru privat., Georgiu Mudrity geometru, Atanas. Lutiai privat., Petru Stroia casariu com., Titu Brancoveanu preotu gr. cat., Tom'a Nadabanu adj. not., Ionu Bartolomeidesz not. com., Ales. Petroviciu percept com., toti din Nadlacu cate 3 fl. v. a. adeca la olalta 55 fl. v. a.

De la dnulu Iust. Teucénu docinte din M. Cenadu 4 fl., de la dnii Ierosimu Lutiai preotu gr. or., Svetoz. Popoviciu preotu gr. or., Teod. Lutiai not.

com., toti din M. Cenadu cáte 3 fl. v. a. adeca la olalta 13 fl. v. a.

De la dnii: Stefanu Draganu preotu gr. or., Achimasiu Urosiu cand. invet., Teodoru Popoviciu preotu gr. orient. toti din Sietinu cáte 3 fl. v. a. adeca la olalta 9 fl. v. a.

De la dnii Ionu Rusu not. com., Szeberényi Andor preotu evang., Pecsénye István docinte evang., Masim. Epstein comerc., Mihaiu Sierbanu jude cerc. toti din Nadlacu cate 2 fl. = 10 fl.

De la dnii Demet. Antonescu adj. advoc. din Macovi'a, Terent. Dimitrescu preotu gr. or. din Pecic'a rom., G. Podranoviciu adj. not. din Pecic'a rom. cáte 2 fl. v. a. = 6 fl. v. a.

De la dnii Roszniszki Soma adj. not., Ionu Bele adj. not., Vasiliu Nicolinu docinte, Paulu Gyebnár docinte, Petru Precupasiu jude com. II-iu, Benedek József jurassoru, Fischer Sámuel comerc., Vertits Lajos privat, Ignatiu Leopoldu comerc., Sigis. Leopoldu comerc., toti din Nadlacu; Stefanu Tamasidanu teologu din Pecic'a rom., Becker János geometru din Sietinu, Ios. Hegedüs not. com. din M. Cenadu cáte 1 fl. 50 cr. v. a. = 19 fl. 50 cr. v. a.

Prin staruinti'a dlui Vincent. Marcoviciu preotu gr. or. din Nadlacu au contribuitu in sér'a balului dnii Ionu Bartolomeidesz 5 fl., Vinc. Marcoviciu preotu gr. or. 6 fl., Ludovicu Friedmann arend. 2 fl., Becker János 2 fl., Georg. Mudrity 1 fl., Is'a Mudrity 1 fl., Ign. Leopold 1 fl., Benedek József 1 fl., Svet. Popoviciu 1 fl., Ales. Petroviciu 1 fl., Jeros. Lutiai 1 fl., Masim. Epstein 1 fl., Teod. Petianu 1 fl., Vasiliu Nicolini 50 cr. v. a. la olalta 24 fl. 50 cr. v. a.

Din tarocu a incursu 2 fl. 50 cr. apoi din cascigu a contribuitu dnii Petru Stroia 1 fl., Georgiu Mudrity 1 fl., Is'a Mudrity 1 fl., si Ios. Benedek 50 cr. v. a. = 6 fl. v. a.

In fine si-au rescumperatu succesive biletele de intrare dnii Mih. Vasitagu not. com. in Sietinu cu 5 fl., Aureliu Petroviciu ofic. de pretura din Nadlacu 4 fl., Danielu Domanovszki adv. din Nadlacu 1 fl. 50 cr., Mihaiu Mercea diurn. la pret. din Nadlacu 1 fl. 50 cr. la olalta 12 fl. v. a.

Deci venitul balului resultá o suma de 155 fl. v. a. catra care mai adaugendu-se din partea dlui Atan. Lutiai privat. din Nadlacu 2 fl. si din partea subscri-sului éra 2 fl. v. a. face suma 159 fl. v. a.

II. Spele.

Pentru musicanti, decorarea salei de jocu, pentru lumine, sierbitori si altele, s'a spesatu de totu dupa cum marturisescu documintele, cari se afla la man'a comitetului arang., 56 fl. 58 cr. v. a.

a) Prin urmare detragandu-se
din venitul de . . . . . 159 fl. —

b) Spelele balului computate cu 56 fl. 58 cr.

Remane venitu curatu 102 fl. 42 cr. v. a.
adeca una suta doi fl. 42 cr. v. a.

Nadlacu, 19. juniu 1870.

pentru comitetu
Mihaiu Sierbanu
jude cerc.

Din strainetate.

= (*Locuint'a lui Dickens.*) Marele romantieru gelitu de intréga Angli'a, dórme somnulu eternitáti, langa osamentele regiloru, in Westminster, unde sunt immormentati toti barbati mari ai poporului anglesu. N'a primitu in viétia nice o distinctiune. Fu distinsu dara dupa mórte. Reg'n'a a voitu mai de multe ori sê lu-ina'tia la demnitata de lordu; elu a vrutu inse a fi numai unu simplu scriitoriu. Elu erá unu spiretu voiosu, nobilu si amabilu; dar mai amabilu erá din-sulu in cerculu seu familiaru, in frumós'a si placut'a sa villa de pre campulu de Gade-Hill. Cumnata-sa, Georgina Hogarth a condusu, in tempu de 25 ani, economi'a lui (Dickens) in Hill aprópe de Rochester. Marele poetu erá mandru, câ póte traí in societatea runduneloru de cari in Londr'a nu se potu vedé. Elu ducea o viétia simpla, si erá multu stimatu de toti locuitorii din giuru. Demaneti'a se scolá la 5 óre si lucrá pana la 9. Dupa média-di erá omulu societáti, prin ce diferiá multu de morosulu si misantropulu Bulwer. In curtea lui vedeai totu-de-un'a trasure straine, câ-ci erá multu ospitalu. Umoru si voiosia stralucea din ochii lui, candu erá in societate. Mai de multu locuint'a lui erá scen'a multoru momente placute, indulcite prin presinti'a frumóselor sale fiice: Mari'a si Catarin'a. In anii ultimi deveni tristu, dupa ce, conturbatu in vieti'a sa familiara, incetá d'a traí in societatea muierii sale. Ffiulu lui celu mai betranu, Carolu e redactorulu fóiiei „All the Year Round“, care este un'a din cele mai lafte. In acest'a si-publicá elu mare parte din oper'a „Christmas Numbres“ (Istoriele Cratiunului). Alu doile fiiu alu lui, Sidney, e capitanu de nái. Alu treile, Alfredu, e economu in Americ'a. Alu patrule, Harry, studiéza la universitatea din Oxford. Acest'a erá favoritul poetulu. A lasatu dupa sine o avere de 80,000 pundi de sterlingi (800,000 fl.) Dar ce este ast'a pre langa numele si stim'a la-ata ffiloru sei!

= (*Regin'a Isabel'a*) renunçiá solenelu (in palatiulu Basilewshi, in Paris) la tronulu Ispaniei, in favorulu ffilui seu Alfonsu. „Moniteur Universel“ publica urmatoriele detaiuri despre actulu abdicatiunei: „Regin'a portá vestimentu de metasa rosa, decoratu cu dintele albe; perulu, urechile si grumadii ei erau ornati cu petre scumpe; in brêulu ei stralucea o bumbusca cu bociulia de diamantu; in faci'a ei domniá linisce, par' câ s'ar fi despartitu cu multa bucuria de innalt'a sa pusetiune, care i-a procuratu dorere mai multa decâtu bucuria. D'a-drépt'a ei stetea tenerulu printiu Alfonsu, imbracatu in tunica scurta si pantaloni negri; mai departe infantele Don Sebastian uniculu si celu mai teneru fiiu alu lui Carolu IV. D'a stang'a ei ocupá locu regin'a Cristina, infantinele si cometele Aquila. Dupa ce toti erau la loculu loru, regin'a dechiará solemn, câ voiesci sê renunçie la coron'a ispaniála, descoperindu motivele acestui actu. Apoi ceti manifestulu adresatu natiunei ispaniále, resumendu istoriculu dominatiunei sale. Nu acusu pe nimene — díce ea — iertu toturoru aceloru ce tractara reu cu mine, si recomendu buneloru afectiuni ale poporulu ispaniolu sórtea ffilui meu. Documentulu de abdicatiune suna asié: „Eu, Isabel'a II. etc. dechiaru, câ renunçiu, de buna voi'a mea, la tóte drepturile mele politice, in favorulu ffilui meu Alfonsu, rezervandu-mi facia cu dinsulu numai drepturile mele civile de mama si tutória.“ Cei presenti fure invitati sê auten-

tice prin subsemnările loru proprie actulu acest'a, apoi documentulu fû remisu esreginei. In semnu de supunere si omagiu, regin'a Cristin'a, infantele Don Sebastian si infantinele sarutara, dupa datena, man'a printiului Alfonsu. Ceialalti trecura pre dinaintea reginei si a printiului, sarutandu manile amenduroru. Regin'a adresá fia-carui óspe câte-vu cuvinte afabile. Dupa terminarea ceremoniei junele Alfonsu se adresá, cu tóta naivitatea etátii sale, catra ducele de Sesto, cu cuvintele urmatorie: „Nu mi-ai vediatu inca velocipedulu celu nou? Aid' sê ti-lu aretu!“

= (*Lady Godiva*) Prototipulu santei Genovieve, eternisata de nenumerate ori prin poesia si pictura, existe si in Angli'a, in urbea Coventry, veneratu prin legende pompóse sub numele de lady Godiva. Urbea Coventry fû, in 20 juniu, de nou martora unei asemene serbatori. Mái si mfi acusera cu acésta ocaziune din departare si apropiare. Serbatórea Godivei consiste mai alesu din o scena produsa cu o splendóre enórma. Cetatea innóta in pompa stralucita; stradele, edificiele sunt ornate cu tapete scumpe, cu flori si flamure; bóltele tóte sunt inchise. Pentru personificarea Godivei chiamara estimpu (din Birmingham) o cantarétia de frumsetia admirabila, care, imbracata in tricou de colórea corpului si cu o tunica alba, calare pre unu calu albu, intrá pre la ór'a 1 d. m. in St. Maryhalle, de unde procesiunea avea sê pornéscu. Procesiunea s'a deschisu prin mersulu unui despartimentu de dragonieri, dupa acesti-a urmau cetatienii in costumu eroicescu, inarmati dupa daten'a vechia, portandu flamure si lanci. Dupa acestia inaintá o cocia mare de fórna antica, aurita, trasa de trei elefanti si dóue camile; in ea ocupá locu unu coru musicalu, in gala, cantandu mersuri si melodíe frumóse. Apoi urmara diferite grupe in costume diverse, si musicanti imbracati á la Robin Hood. Figurele mai eminente ale istoriei anglese inca erau reprezentate aci, precum: ducele negru Eduardu, Richardu II, ducele Norfolk, Enricu Bolingbrok, regele Enricu IV, Falsaff, Enricu VI, regin'a Margareta, Enricu VIII, regin'a Elisabeta, Mari'a Stuart, in costumele loru stralucite. Procesiunea s'a inchiatu prin o ceta de fecióre in albu, calarindu pre cai albi, ornati cu nasturi intr'aurite, si condusi de individi imbracati in costume antice. Trecerea procesiunei prin stradele urbei Coventry durá tempu de 5 óre.

= (*Scaltele de la Wiesbaden si unu Cresu moldovanu.*) Aceste bái sunt fórté cercetate; se vede din numerulu celu mare alu óspetiloru, care trece preste 14 mfi. Intre óspeti sunt multi domni de raagu inaltu, intre acestia si printiulu regalul prussianu, Carolu. Salele de jocuri sunt tare frequentate. Més'a de roulette cuceresce sume enórme de auru si argintu, din pungele Nabobiloru Europei. Intre acestia voru fi si boieri d'ai nostri — nu pucini. Foiele straine vorbescu despre unulu, cu multa sarcasmu. Anume, unu coconasiu din Moldov'a, cu sora-sa frumósa, inca se presintara la més'a de „trente et quarante“; scóse din siatul'a sa 48,000 fl. si-i insirá pre mésa in linie de bataia. Linia prima cadiu; deci inaintá a dóu'a; aceea inca se duse dupa socia-sa. Coconasiulu nostru urmá a pune totu pre colórea rosia, cu tóte câ négr'a erá totu-de-un'a invingatória. In fine, manile lui tremurande impinsera in foculu luptei si reserv'a, care inca se duse pre urm'a celorlalte sume, lasandu pre coconasiulu nostru cu bu-diele dremboiate, si pre sor'a coconitia cu facia nu pucinu palida. — Suntemu curiosi a scí, câte parale va

fi sacrificatu acelu coconasiu de boieriu pentru scopuri nationale, romanesci? Câti Cresi d'acestia, fii ai României libere, arunca in ventu sume pré considerabile pre la scaldele din straintate, fara ca sê-si aduca vr'odata aminte, câ tiér'a loru mama simte amaru lips'a acelu sume, cari singure inca aru fi destule pentru a dá unu aventu fericitu prosperitâti sale intelectuale si materiale. Dorere inse, n'amu invetiatu inca a traí, cu tôte câ suntemu aprópe de sórtea lui Stanu celu patítu!

= (*Unu reclamu americanu.*) Fabricatiunea reclameloru culminéza in Americ'a. Ca dovéda, lasâmu sê urmeze aci reclamulu croitorului americanu Sim-Rint: „Ultimele cuvinte, cu cari barbatii mari ai lumii si-luara remasu bunu de la viét'i'a loru pamenténa, sunt fórté caracteristice. Accentele loru serbatoresci, profetice ni insufla o impressiune profunda, ne misca involuntaru. „In fruntea óstei!“ eschiamâ marele Napoleonu, candu spiretulu seu titanicu scapá din cate-nele corpului seu. „Lumina mai multa!“ oftá nemoritorulu Goethe. „Incununati-me cu flori!“ implorá Mirabeau. „Inmormentati-me in vestmintele acele — díse Iacobu Bowers, — cari sunt croite si cusute in oficin'a lui Sim-Rint et Comp.; pentru câ numai aci affi materia eminenta, croitura eleganta. Voiescu ca, precum am fostu in viét'ia asié sê fiu si dupa mórté, imbracatu elegantu, cum se cuvine unui gentlemanu!“

= (*S'a intemplatu*) unu scandalu minunatu in teatrulu din Wieden cu ocaziunea representarei piesei „Velulu farmecatoru.“ Anume, dupa inchiarea actului primu o dama tenera si frumósica, ocupandu locu pe scaunu parterre, luá sub revista publiculu din giurulu seu: cautá pe cine-va. In fine aflá figur'a dorita. Erá unu domnu june — barbatulu damei nostre, curteniá unei frumóse dame blondine. Tener'a nevésta se scolá iute ca par'a focului si, uitandu câ este in teatru, in locu publicu, se rapedí contra barbatulu infidelu si, dupa ce strabatú cu multa truda dar cu pucina etiquetta prin multímea indesuita, s'apucá si-i rase câte-va palme molicele, apoi lu-netedí si cu paresolulu incâtu cavalerulu nostru nu scieá: femeia e séu barbatu. Numai fug'a lu-scapá de Nemesea infidelitâti.

= (*Emancipatiunea femeiloru*) devení cestiune „ardietória“ chiar si in Indi'a. Damele din Calcutt'a au unu organu propriu de publicitate sub titlulu „Bungo Mohila“ séu „femei'a bengaliana“, redactatu de o femeia din Calcutt'a.

= (*Cea mai mica*) dintre náile ce au despicatu pana adi undele marei atlantice este „City of Ragusa“, care porní dílele trecute din Liverpool contra Americ'a. Naisior'a acést'a pórtá greutate numai de dóue tonne, si numai doui omeni au pre ea locu de siediutu si unulu de culcatu. Cei doui caletori temerari, cari speréza a atinge dupa unu tempu de 50 díle tiermuriu americani, sunt: capitanulu Buckley si Petru Costa, matrozu din Genu'a.

= (*O paruca pestritia*) se potea vedé mai deuna-dí pre capulu unui betranu de 82 din Batignolle. Morindu-i muierea prima, elu i-taiá perulu frumósu si negru ca fun'inginea, si-facú din elu paruca; apoi se insorá a dóu'a óra; morindu-i si acést'a muiere, i-taiá frumósulu peru blondinu si-lu adause la paruc'a sa, care a portatu-o fidelu pana la morte.

Gâcitura de siacu

de Catarin'a Chioreanu.

ru-	n-	ci	mu	tra	ne	re-	tu.
din	lu	ga-	te.	di-	ris-	ju-	ti-
tan-	-am	Ca-	nós-	res-	Sa-i	ca-	ba-
Din	tie-	cu-	tu:	te!	na	Pe-	na
le	du-	t'a	Ce-	ro-	ma-	bar-	cal-
ri-	se-	La	rin-	vir-	na,	ma-	dai
ti	Pa-	li	In	pre-	se	-a	re
cu-	n'a,	im-	Din	i-	ca-	u-	ni

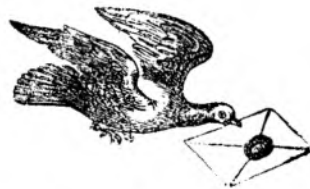
Se póte deslegá dupa saritur'a calului.

Deslegarea gâciturei de semne din nr. 22.

Nu te teme, România! stéu'a ta inca luceste,
De-si asta-di e ascunsa sub unu negru, negru noru;
Alu teu nume mai existe, gíntea ta inca traiesce;
Câ-ci e scrisu in cartea sortii, s'ai unu mare venitoru.
Antinescu.

Deslegare buna primiramu de la dómnele si domnisiórele: Aureli'a Martinu n. Manciu, Idoni'a Damsia n. Emanuilu, Valeri'a Vioreanu, Eufrosin'a Boreanu; si de la domnii Teodoru Crisianu, Florianu Popa, Ioachimu Munteanu, Alesandru Valutianu, A. Frumósu, Iliá Sporea.

Post'a Redactiunii.

Cu numerulu presínte se incheia semestrulu primu, — ne rogâmu de renoirea grabnica a prenumeratiunilor, ca sê ne scímu orientá de timpuriu in privinti'a esemplareloru tiparinde.

Debretínu. Multiamita pentru bunavointia, — dorere, câ nu ne potemu serví de ele.

Sibíu. Multiamita, ni pare réu, câ a sositu pré tardíu.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. Piati'a Pesciloru, Nr. 9.